

TTK
HERTÜRLÜ KAZI, HAZIRLIK, TESİS, NAKLİYE, İNŞAAT,
İMALAT, MONTAJ, TAMİR VE BAKIM İŞLERİNE AİT
GENEL EMNİYET ŞARTNAMESİ

I- Amaç

Türkiye Taşkömürü Kurumu (TTK) ile bir iş sözleşmesine dayanarak çalışan Yüklenicilerin (Firma) yaptıkları çalışmalarda, işyeri şartları ve ortamının sağlıklı, güvenli olmasını sağlamak, çevreyi korumak, hak ve sorumluluklarını düzenlemek, İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) hükümlerinin kararlılıkla uygulanmasını sağlamaktır.

II- Kapsam :

Bu şartname TTK' ya ait sahalarda sözleşme gereği işlerin faaliyetin yürütümü sırasında Yüklenici tarafından uyulması gerekli Genel Emniyet Tedbirlerini kapsar.

Burada belirtilmeyen hususlar için, Maden ve Taş Ocakları ile Açık İşletmelerde Alınacak İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tedbirleri Hakkındaki Tüzük, İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tedbirleri Hakkındaki Tüzük ve TTK İş Güvenliği Yönerge hükümleri ile sözleşme konusu işin yapılması ile ilgili Kanun, Tüzük ve Yönetmelik hükümlerine uyulacaktır.

III- Genel Hususlar

Yüklenici, sözleşme konusu işin yürütümü sırasında, İş Sağlığı ve Güvenliğinin sağlanması için, ilgili Kanun, Tüzük ve Yönetmelik hükümlerine ilave olarak aşağıda yazılı tedbirleri yerine getirecektir.

1. Yeraltına çıplak alev, ateş, silah, yanıcı, yakıcı, patlayıcı madde alkollü içki sokulamaz. Alkollü kimseler iş yerine sokulmazlar.
2. Yüklenici, iş yerinde bir "**Teknik Emniyet Dosyası**" açacak, konuya ilişkin her türlü kayıt, zabit, tutanak, rapor vs. işlemler bu dosyada iş bitimine kadar muhafaza edilecektir.
3. Yüklenici, şantiye binası, ambar, depo ve barakalarını TTK kontrol birimi ve İş Güvenliği Şube Müdürlüğü'nün göstereceği mahalde kuracaktır. Her bina, baraka, ambar ve deponun üzerinde ayrı ayrı olmak üzere Yüklenicinin ismi ve kullanım amacını belirten tabelalar bulunacaktır.
4. Yerüstünde çalışma zorunluluğu bulunduğu hallerde, hava karardıktan sonra çalışma sahasında yeterli ve uygun miktarda aydınlatmayı temin edecektir.
5. Yüklenici yeraltında ilk defa çalıştıracağı işçileri için en az 7 iş günü işyeri intibak eğitimi almasını sağlayacaktır. Yeraltı intibak eğitimi almamış ve yasa ile kısıtlanmış kimseler yeraltında çalıştırılmayacaktır.
6. Yüklenici ehliyet gerektiren sanatlarda çalıştırılacak işçilerin ehliyetlerini işe başlamadan önce TTK kontrol birimine ibraz edecektir.

7. Yüklenici, çalışan bütün yerleri standartlara uygun ikaz levhası, vb gibi araçlar ile donatmak, işaretlemek ve emniyetli bir hale getirmek mecburiyetindedir.
8. Kazı ve hazırlık işlerinin yapılacağı yerlerde, TTK kontrol biriminin ve İş Güvenliği Şube Müdürlüğünün bilgisi dışında kazı yapılmayacaktır. Çalışılan işyerine standartlara uygun çalışma talimatları asılacaktır.
9. Her türlü malzeme ve insan naklinde gerekli emniyet tedbirleri alınacaktır. Malzeme ve insan nakli TTK kontrol biriminin bilgisi ve talimatı doğrultusunda yapılacak protokole uygun olarak gerçekleştirilecektir.
10. Yüklenici, 3 (üç) metreden daha yüksekte çalışma yapan personelinin iskele veya emniyet kemeri kullanılmasını sağlayacaktır.
11. İşletme ile iç içe çalışılması durumlarda, çalışmalar işletme personelinin çalışmalarını tehlikeye düşmeden ve çalışmalar engellenmeden yapılacaktır. Gerekirse TTK kontrol birimi ile mutabakat sağlanarak çalışmalar düzenlenecektir.
12. İşletme ile iç içe çalışmalar yapıldığında, çalışılacak mahal bir gün önceden, kontrol birimine ve İş Güvenliği Şube müdürlüğüne bildirilecek, Yüklenici ve TTK personelinin, çalışma bölgesinde alınan emniyet tedbirlerine uyması karşılıklı olarak sağlanacaktır. Çalışma mahallinin değişmesi halinde, yine aynı şekilde hareket edilecektir.
13. İş yerinde yeterli miktar ve cinsten yangın söndürme teçhizatı hazır bulunacaktır.
14. Yüklenici, işe başlamadan önce TTK' Kontrol birimi ve İş Güvenliği Şube Müdürlüğü ile birlikte, mevcut Kanun, Kararname, Tüzük ve Yönetmeliklere ve Genel Emniyet Şartnamesine ilaveten değişik çalışma şartlarına ilişkin uygun emniyet protokollerini yapacak, gerektiğinde bu protokoller yenilenecektir.

IV- Teknik Eleman Bulundurma

1. Yüklenici, yer altı maden işletmeciliği konusunda tecrübeli bir Maden Mühendisini sözleşme konusu işin başında sürekli Teknik nezaretçi (Şantiye Şefi veya Şantiye sorumlusu) olarak atayacaktır.
2. Yüklenici, işletmede yeterli sayıda Maden Mühendisini Daimi nezaretçi olarak görevlendirecek, her vardiyadan sorumlu en az bir Daimi Nezaretçisi bulunacaktır.
3. Maden mühendisi dışında diğer teknik eleman istihdamı idare ile yapılacak protokolle belirlenecektir.
4. Yüklenici, sözleşme konusu işin başında devamlı bir A sınıfı iş güvenliği uzmanlığı sertifikasına sahip bir Maden Mühendisini İş güvenliği uzmanı olarak atayacaktır.
5. Bu teknik elemanların isim, unvan, görev ve yetkileri çalışmaya başlamadan en az 7 gün önce TTK kontrol birimine bildirecektir.

V- Havalandırma

1. Çalışma arınına basılacak hava miktarı; Arındaki zararlı gaz konsantrasyonuna, çalışan personel sayısına ve çalıştırılacak makine ve ekipman güne bağlı olarak hesaplanacak ve hiçbir zaman 100 m³/dak az olmayacaktır.
2. Ana hava devresinden faydalanarak havalandırılmayan kısımlar, tali havalandırma pervaneleri ile havalandırılacaktır.
3. Havalandırılmayan kısımlar insan giremeyecek şekilde beton perde ile kapatılacaktır.
4. Tali havalandırma elektrikli pervaneler ile yapılacaktır. Arından geriye en az 25 mesafede %1 fazla metan mevcutsa ateşleme yapılmayacaktır. Özel müsaadeli patlayıcı maddeler kullanıldığında metan oranı %0,3 den fazla olduğunda ateşleme yapılmaz.
5. Metan oranı %1,5 da elektrikli cihazların elektriği otomatik olarak kesilecek ve grizu oranı %2 yi geçerse çalışmalar durdurulacak ve işçiler tahliye edilecek ve derhal İş Güvenliği Şube Müdürlüğü haberdar edilecektir.
6. Önemli oranda grizu birikintileri ilgili teknik elemanın ve İşletme İş Güvenliği Şube Müdürlüğü'nün bilgisi dahilinde tehlike doğurmayacak şekilde ve dikkatlice temizlenecektir.
7. Tali havalandırma için kullanılacak vantüpler TTK standartlarına uygun olacak, vantüplerin arından olan uzaklığı üfleyici pervanelerde 5m. emici pervanelerde 2 m den fazla olmayacaktır.
8. Pervaneler kısa devre yapmayacak şekilde temiz hava girişine kurulacak ve rekup girişinden en az 10 m uzaklıkta olacaktır.
9. Havalandırma hususundaki Tüzük, Yönetmelik ve Yönerge hükümlerine uyulacaktır.

VI- Yeraltında Kullanılacak Ekipman

1. Yer altı ocaklarında Gurup 1 Gazlı ortamlarda çalışmaya uygun ALSz veya kendinden emniyetli ekipman kullanılacaktır.
2. Yüklenici yeraltına ALSz özellik arz etmeyen (fotoğraf makinesi, film makinesi vbg.) ekipman sokamaz, kullanamaz.

VII- Patlayıcı madde ve Ateşleme

1. Patlayıcı maddelerin depolanması, taşınması ve kullanılmasında ilgili Tüzük, yönetmelik ve Yönerge hükümlerine uyulacaktır.
2. Yüklenici, patlayıcı madde kullanımı ve depolanması ile ilgili gerekli protokolleri tanzim edecektir. Protokollerde patlayıcı maddenin cinsi, miktarı, delik düzeni, delik paterni ile ilgili bilgiler yer alacaktır. Yeraltında Bakanlığın izin verdiği patlayıcı maddeler dışında kullanılacak patlayıcılar için İş Güvenliği ve Eğitim Daire Başkanlığına müracaat edilerek gerekli Bakanlık müsaadesi alınacaktır.
3. Ateşleme işleri C sınıfı ehliyetli kimseler tarafından yerine getirilecektir. Ehliyetler TTK kontrol birimine iş başlamadan önce ibraz edilecektir.

4. Yüklenci yeraltında patlayıcı madde ateşlemelerinde Cu yüksüklü elektrikli kapsüller kullanacaktır.
5. Düz galerilerde kömürde ve kömür damarına 5 m kala ve kömür damarını 5 m. geçinceye kadar grizu güvenli dinamitler kullanılacaktır.
6. Ateşlemeler emniyetli mesafeden ve ateşleme mahallinden yapılacaktır. Ateşleme sonrası duman çekilmeden arına girilmeyecek ve arında mutlaka kavlak kontrolü yapılacaktır.
7. Çalışma esnasında çıkan tozu bastırıcı sistemler kullanılacaktır.
8. Ateşleme vasıtaları (manyetolar) her ay periyodik olarak kontrol edilecek kontrol sonuçları bir defterde muhafaza edilecektir.

VIII- Gaz Ölçme ve Kontrolleri

1. Yüklenci teknik elemanları iş yerinde her gün her vardiya en az 2 kez güvenlik denetimi ve gaz ölçümleri yaptıracaktır. Ölçüm sonuçları Noterce onaylı Emniyet defterine kayıt edilecektir.
2. Çalışma arınında her vardiya sesli ve ışıklı alarm veren metan dedektörü bulunacaktır.
3. Yüklenci, vardiya sorumlusu ve nezaretçisinin kullanımı için yeterli sayıda hava hızı, metan, CO, CO₂, ve O₂ ölçme cihazı temin edecektir.
4. Gaz ölçme cihazları sürekli bakımlı, çalışır ve kalibrasyonu yapılmış olacaktır. Yüklenci cihazların bakım ve kalibrasyonu için TTK imkanlarından ücreti mukabili faydalanabilir.
5. Ani metan gazı yükselmelerine karşı, elektrikli cihazların cereyanını otomatik olarak kesecek devre kesme tertibatı bulunacaktır.

IX- Kontrol ve Degaj Sondajları

1. Grizu bulunabilecek veya ani grizu boşalma tehlikesi olan yerlerde en az 25 m. boyunda kontrol sondajları yapılacaktır.
2. Sondaj uç noktası ile arın arasındaki mesafe 5 m. kaldığında sondajlar tekrarlanacaktır. Galeri yan cidarı ile sondaj arını arasında her zaman en az 5 m lik topuk bulunacaktır.
3. Sondaj esnasında metan geliri varsa, çalışma durdurulacak ve derhal kontrol yetkilisine bildirilecektir. Arında tekrar çalışmalar kontrol yetkilisinin yazılı müsaadesi ile başlatılacaktır.
4. Kömür damarına en az 5m kala degaj sondajı yapılacak, sondajın boyu kömür damarını tamamen kesecek uzunlukta olacak ve sondaj sayısı metrekareye 1 delikten az olmayacaktır. Degaj sondaj çapı 65 mm den az olamaz.
5. TTK kontrol birimi, yukarıda belirtilenler dışında çalışma koşullarına ilişkin diğer hususları protokolle tespit edecek, gerektiğinde protokoller yenilenecektir.

X-Kişisel Koruyucu Malzemeler

1. Yüklenici çalışanlarına İSG tüzük gereği kişisel koruyucu malzeme temin edecek ve kullanılmasını sağlayacaktır. Kişisel Koruyucu Donanım (KKD)Yönetmeliği ve KKD lerin işyerinde kullanılması hakkında Yönetmelik hükümlerine uyacaktır.
2. Yüklenici işçilerini yaptığı işe uygun iş kıyafeti ile çalıştıracaktır. Kıyafetler TTK, çalışanlarından ayrılacak ve üzerinde Yüklenicinin isim ve amblemi olacaktır. Koruyucu giyim malzemesi olmayan ve kullanmayan işçiler tespit edildiğinde Yüklenici sorumlu tutulacaktır.
3. Koruyucu malzemelerin kullanılmaması nedeniyle meydana gelebilecek iş kazası veya meslek hastalığı nedeni ile üçüncü kişiler veya SSK tarafından TTK aleyhine girişilebilecek her türlü takip ve davalar TTK tarafından müteahhide rücu edilecektir.
4. Yüklenici acil durumlarda kullanılmak üzere yeraltına giren her işçisi için Oksijen maskesi (OFK) veya CO maskesi (FFK) temin edecek ve çalışanlar bu maskeleri üzerlerinde taşıyacaktır .
5. Yüklenici Tarafından Çalışan İşçisine Temin Edilecek Koruyucu Malzemeler
  - *Baret* : Plastik baret TS EN 397 sayılı Türk Standartları Enstitüsünde belirtilen şartlara uygun sarı renkli olacaktır.
  - *Emniyet ayakkabısı* (Emniyetli Çizme) : TS EN 345-1 'e uygun uzun yada kısa konçlu çizme, burnunda standartlara uygun çelik koruyucu olacaktır.
  - *İş elbisesi* : TS EN 340 Yüklenici iş elbisesi üzerine kendi arma veya amblemini muntazam şekilde uygun yerlere yazdıracak, yapıştırarak ve diktirecektir.
  - *Koruyucu eldiven* : TS EN 420- TS EN 388 Isıya dayanıklı eldiven veya lastik eldiven vb. gibi yapılan işe uygun niteliklere haiz olacaktır.
  - *Toz maskesi*: TS EN 149 PPF1 standardında, 5 mikrona kadar ince tozları tutabilecek kapasitede olacaktır.
  - *Emniyet gözlüğü* : TS EN 166 Toz ve çapak gözlüğü gibi yapılacak işe uygun nitelikte olacaktır.
  - *Yağmurluk* : TS EN 343 Yağmur geçirmeyecek suya dayanıklı malzemeden imal edilmiş olacaktır
  - *Emniyet kemeri* : TS EN 353, 358 Standartlarına uygun olacak.
  - *Ferdi Kurtarıcı Maske* : Gaz maskesi (OFK veya COFK) vbg maskeler TTK standartlarına uygun olacaktır (TS EN 143)
  - *Kulaklık* : TS EN 352-1, 352-3 standartlarına uygun olacaktır.

XI - Çalışma Şekli Ve Koşulları

1. Çalışma günleri: Haftada 6 gündür. TTK Pazar günü ve dini bayramlarda çalışma yapılıp yapılmayacağına 3 gün önceden Yüklenici' ye yazılı olarak bildirecektir.
2. Çalışma saatleri: 3 vardiya üzerinden 24 saat çalışma yapılacaktır. Yüklenici çalışma saatlerinde ve vardiyalarda TTK kontrol birimi ile mutabakat sağlayarak çalışma saatlerini düzenleyecektir.
3. Yüklenici her vardiyada işin başında TTK elemanları ile temas edebilecek bir nezaretçiyi bulunduracaktır.
4. Özel çalışma gerektiren işlerde iş saatleri TTK ile yapılacak protokolle tespit edilecektir.
5. İşçinin çalıştığı süreyle ilgili olarak 4857 sayılı İş Kanunu ve Yönetmelik hükümleri uygulanacaktır.

XII- Haberleşme ve Sinyalizasyon

1. Yüklenici yeraltında Gurup 1 gazlı ortamlarda çalışmaya uygun haberleşme vasıtaları kullanacaktır.
2. Yüklenici TTK, haberleşme araçlarından yararlanacak ve araçların kullanılması ile ilgili Kurum talimatlarına uyacaktır.

XIII - İş Kazası ve Zarardan Sorumluluk

1. Yüklenici sözleşme gereği işi, işçi sağlığı ve iş güvenliği mevzuatına uygun olarak yapmak zorundadır. Bunları yerine getirmemesinden dolayı meydana gelebilecek bir iş kazasından dolayı iş kazasına uğrayan kurum personeli ve diğer kişilerin haklarından tamamen sorumlu olacaktır. Bundan dolayı TTK'ya ve üçüncü şahıslara verdiği zararları tazmin edecektir. TTK'nın her türlü hakları saklı kalacaktır.
2. Yüklenici faaliyeti esnasında meydana gelebilecek iş kazalarını yasa gereği süresi içinde ilgili yerlere (ETKB, ETKB Maden İşleri Genel Md, ÇSGB Bölge Md, SSK ve Emniyet ve C. Savcılığı'na) bildirecek ve TTK Genel Müdürlüğüne bilgi verecektir.
3. Yüklenici faaliyetleri esnasında meydana gelebilecek zararlardan sorumlu olacak zarar ve hasarı tazmin edecektir.
4. Yüklenici görevi yerine getirilmesi esnasında gerek ihmal, dikkatsizlik, tedbirsizlik gerekse ehliyetsiz işçi çalıştırmaktan dolayı meydana gelebilecek tüm zarar ve hasarları karşılayacaktır.
5. Yüklenici aylık kaza istatistiklerini yaparak İş Güvenliği Şube Müdürlüğüne bildirecektir.
6. Yüklenici, yangın, gaz basması vbg olağanüstü şartlarda TTK tahlisiye hizmetlerinden ve imkanlarından yararlanmak için ayrıca bir protokol yapacaktır. Yüklenici başta teknik elemanları olmak üzere en az 12 kişinin tahlisiyecisi olarak yetiştirilmesini sağlayacaktır.

XIV- Kontrol ve Denetimler

1. T.T.K veya görevlendireceği yetkili temsilcileri, Yüklenicinin çalışmalarını, projesini Yasa, Tüzük, ve Yönetmelikler, ile Yönergelere uygun çalışılıp çalışılmadığını kontrol etmeye yetkilidir.
2. Belirtilen faaliyetlerin T.T.K'nın kontrolü altında yürütülmüş olması, Yüklenicinin üslenmiş olduğu işi bütünüyle Sözleşme ve Projelerine, teknik kurallarına uygun olarak yapmak hususundaki yükümlülüklerini ve bu konudaki sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.
3. Yüklenici, işi sözleşme ve eklerindeki hükümlere aykırı olmamak şartıyla T.T.K' nın vereceği talimatlara göre yapmak, T.T.K' ya her türlü bilgiyi vermekle ve işin her safhasında her türlü kolaylığı göstermekle yükümlüdür.
4. Yüklenici isteklerini T.T.K' ya yazı ile, aynı şekilde T.T.K' da istek ve talimatlarını Yükleniciye yazı ile bildirir. Söz üzerine yapılmış işler ve işlemler hakkında taraflar herhangi bir hak iddiasında bulunamazlar.
5. Kontrol ve denetimler sırasında iş güvenliği önlemlerinin yerine getirilmemesi nedeni meydana gelecek gecikmeler süre uzatılmasına gerekçe gösterilemez.

XV- İş Sağlığı

- 1- Yüklenici çalıştıracığı işçilerine sağlık raporu alacaktır. Bu raporlar işçi listeleriyle birlikte işe başlamadan önce ibraz edilecektir. Ayrıca çalıştırdığı işçi sayısının 50 kişiyi geçmesi durumunda Tabipler Odasından bir doktorla yapılmış işyeri hekimi sözleşmesini ibraz edecek veya TTK Sağlık hizmetlerinden yararlanmak için ek bir protokol yapacaktır.
- 2- Yüklenici işyerinde olabilecek iş kazalarına karşı Tüzük hükümleri gereği her vardiya ilk yardım elemanı ve ilk yardım malzemelerini hazır bulunduracaktır. İSG mevzuatı gereği mevcut dolapta bulunması gerekli tıbbi malzemeleri temin edecektir.
- 3- Lağım deliklerinin sulu delmesi sağlanacak, posta yükleme vbg işlerde toz bastırıcı önlemler alınacaktır.
- 4- Çalışanlar toz ve gürültüye karşı korunacak, Kanun ve Yönetmelik hükümleri titizlikle uygulanacaktır.

XVI- Diğer Hususlar

- 1- Yüklenici, çalıştırdığı işçilerle ilgili olarak tüm iş yasası ve iş güvenliği mevzuatı hükümlerine ve burada belirtilen hususlara uymak zorundadır. Söz konusu mevzuata uyulmamasından doğacak her türlü sorumluluk Yükleniciye aittir.
- 2- Yüklenici iş yerinde “**İşçi Kayıt Dosyası**” açacak her işçinin kimliği, günlük mesaisi, çalışma yeri, hastalık vbg şahsi durumları bu dosyada iş bitimine kadar muhafaza edilecektir.
- 3- Yüklenici tarafından sağlık, güvenlik, ücret gibi işçilerin çalışma şartları ile ilgili hususları belirten afiş ve ilanlar işyeri ve eklentilerinde işçiler tarafından kolayca

görülecek yerlerde işe fiilen başlama tarihinden itibaren 15 gün içinde ilan tahtalarına asılmak suretiyle duyurulacaktır.

- 4- Yüklenici yürürlükte bulunan mevzuat hükümlerine uygun olarak işe başlattığı her türlü personelin işe giriş tarihini, adı ve soyadını, ücretini ve ücretin ödeneceği tarihi gösteren kendisi veya vekili tarafından imzalanmış usulüne uygun bir karneyi personeline vermek ve değişiklikleri zamanında işlemek zorundadır. Ayrıca Yüklenici işçi çalıştırmaya başlayacağı tarihten önce “**İşyeri Bildirgesini**” ve çalıştıracağı personele ait “**İşçi Listesini**” TTK ‘ya vermekle yükümlüdür.
- 5- Yüklenici işyerinde fiilen sigortalı işçi çalıştırmaya başlamadan önce çalıştıracağı işçilerin “**İşyeri Giriş Bildirgelerini**” SSK ‘ya vererek bunun verildiğine dair belge ile işyeri giriş bildirgelerinin tasdikli örneğini sipariş mektubu kendisine ibraz edildiği andan itibaren 7 takvim günü içinde ibraza zorunludur. Bu belgeler gelmeden yer teslimi yapılmaz ve işe başlatılmaz. Yer teslimi yapıldıktan sonra bir hafta içinde ÇSGB Bölge Çalışma Müdürlüğü’den Sosyal Güvenlik Numarası almak ve TTK ‘ya ibraz etmek zorundadır.
- 6- Yüklenici personelin işe geliş, gidişini, iaşesini sağlamak üzere gereken bütün tedbirleri almak zorundadır. Yüklenici’nin iş verdiği taşeronlardan gündelikçi, haftalıkçı veya aylıkçı olarak iş yerinde çalıştırılan işçi ve tüm personel Yüklenici elemanı hükmündedir. Bunların ücretlerinin ödenmesinden de doğrudan Yüklenici sorumludur, Yüklenici bunların ücreti hakkında aynen kendi elemanları gibi yukarıda belirtildiği gibi işlem yapmak zorundadır.
- 7- Yüklenici T.T.K adına yapacağı işlerde dahil olmak üzere ilgili Kanun, Tüzük, Yönetmelik ve Mevzuat Hükümlerine uygun hazırlık ve işletme faaliyetlerini sürdürmemesi, sözleşmeye esas çalışma ve ruhsat sahası dışında üretim faaliyetlerinde bulunması, yada kusurlu hareket etmesi neticesinde doğacak cezalardan T.T.K nın ve üçüncü kişilerin maruz kalacağı tüm zararlardan Yüklenici sorumlu olacaktır.
- 8- Yüklenici işin verilmiş tarihinden itibaren sürdürdüğü faaliyetleri sırasında T.T.K ve diğer özel ve kamuya ait taşınır veya taşınmazlara müdahale, tecavüz v.b suretle zarar vermesi halinde veya Yüklenici’ e ait vasıta ve personelin maruz kaldığı ve sebep olduğu iş kazalarından doğacak her türlü idari, mali ve cezai mesuliyetler Yüklenici’ e ait olacaktır. Ayrıca tüm faaliyetler sırasında Yüklenici’ in üçüncü kişilere ve çevreye vereceği maddi, manevi ve bedensel zararlardan Yüklenici sorumlu tutulacaktır, bu nedenlerle T.T.K nın ödemek zorunda kalabileceği tazminat miktarı Yüklenici tarafından 30 gün içinde T.T.K ya ödenecektir. Gecikme halinde T.T.K sözleşmeyi fesih etme hakkına sahip olacaktır.
- 9- Yüklenici TTK sahasında çalıştırdığı araçlarının ön ve arka camlarına veya yan kapı üstlerine Yüklenici adını açıkça belirten logo, amblem veya yazı yazacak veya takacaktır.
- 10- Yüklenici işyerinde çalıştıracağı makine ekipman ve araçların Tüzük ve kurallara uygun olmasından, bakım ve onarımından sorumludur. Operatörlerini ehliyetli ve iş tecrübesi olan kimselerden seçmek zorundadır. İş makinelerini kullanacak işçilerin kullanım, bakım ve onarım yapabilecek ehliyetinde olacaktır.

- 11- Yüklenicinin çalıştırdığı işçilerinin her türlü mali ve hukuki sorumluluğu Yükleniciye aittir. Çalışan kişilerin üçüncü şahıslarla olan ilişkilerinden doğan her türlü mali, cezai ve hukuki sorumluluk Yükleniciye ait olacaktır.
- 12- Yüklenici işçileri iş yeri disiplinine, TTK iş yeri talimat ve emirlerine diğer personel gibi uymak zorundadır.
- 13- Yüklenici veya vekili TTK' nın kontrolle görevli yetkili elemanlarına istenilen açıklamaları yapmak ve bilgileri vermekle yükümlüdür.
- 14- Yüklenici işin tamamını veya bir kısmını TTK' nın onayı olmadan başkasına devredemez.
- 15- Yüklenici kurum tarafından tesise asılan çalışma ve çalıştırma talimatlarını aynen uygulayacaktır. Talimatlarda yapılacak değişiklikler Yükleniciye bildirilecek ve Yüklenici bu talimatları teknik eleman ve nezaretçilerine bildirerek uygulanmasını sağlayacaktır.
- 16- Yüklenici her ay çalıştırdığı işçilerin bordrolarını TTK' ya verecek ve işçilerin her ay sigorta primlerinin SSK mevzuatına göre aylık olarak ödendiğine dair ödeme makbuzunun aslını getirecektir. Ayrıca Yüklenici vardiyalık puantajını TTK' ya vermesi gerekmektedir. Günlük puantaj ile bordro miktarlarının uyuşmaması, bordro yevmiye sayıları tutmadığı takdirde hak ediş ödemesi yapılmayacaktır.
- 17- Yüklenici ödemesi gereken yasal zamanlarda 4 aylık dönem bordrosu, gelir vergisi stopajı ödendi makbuzu, KDV ile ilgili tahakkuk fişi ile ödendi makbuzunun tasdikli örneğini ibraz edecektir.
- 18- Yüklenici çalışanları, yasal hak ve sorumlulukları konusunda bilgilendirmek, onların karşı karşıya buldukları mesleki riskleri ve bunlara karşı alınması gerekli tedbirler konusunda İSG eğitim programları hazırlamak, eğitimler düzenlemek, çalışanların bu programa katılmasını sağlamak verilecek eğitimler için uygun yer, araç, gereç temin edecek, Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimleri Usul ve Esasları hakkındaki Yönetmelik hükümlerin yerine getirecektir.